

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ...

Η ωρολογιακή βόμβα της μετανάστευσης

Του Θάνου Π. Ντόκου*

Η σημασία των πληθυσμιακών μετακινήσεων στην ανθρώπινη ιστορία ήταν πάντοτε πολύ μεγάλη. Σήμερα το φαινόμενο συνδέεται κυρίως με την οικονομική υπανάπτυξη και τον υπερπληθυσμό, οι μετακινήσεις θα αυξηθούν, τόσο λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης όσο και των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και επείγει η αναζήτηση των κατάλληλων διεθνών στρατηγικών για τη διαχείριση του προβλήματος.

Όσον αφορά την Ελλάδα, μελέτη του ΟΗΕ περί πληθυσμιακών τάσεων εκτιμά τον ελληνικό πληθυσμό το 2015 σε 14,2 εκατομμύρια, εκ των οποίων περίπου τα 3,5 εκατομμύρια θα προέρχονται από χώρες μη-μέλη της σημερινής Ε.Ε. Είναι σαφές ότι οι μετανάστες συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και αποτελούν μια δημογραφική ανάσα για τη γηράσκουσα Ελλάδα, αλλά προφανώς υπάρχουν και άλλες παράπλευρες συνέπειες (π.χ. τι σημαίνει μια τέτοια εξέλιξη για τον ευαίσθητο ψυχισμό μας που ενίοτε υποκύπτει στη φαντασίωση περί περιούσιου λαού). Ίσως τα πρόσφατα επεισόδια δίνουν μια πρόγευση μελλοντικών εξελίξεων και καλό θα είναι να ληφθούν εγκαίρως κάποια μέτρα (επίσημοι χώροι λατρείας και

ταφής, αστυνομικοί εκ μεταναστών).

Κοινή διαπίστωση αποτελεί το ότι η χώρα μας στερείται εθνικής πολιτικής διαχείρισης του φαινομένου της (λαθρο)μετανάστευσης και οι όποιες προσπάθειες είναι αποσπασματικές. Πριν, όμως, προσπαθήσουμε να σχεδιάσουμε και να υλοποιήσουμε μια τέτοια πολιτική, θα πρέπει να δώσουμε πειστικές και τεκμηριωμένες απαντήσεις σε μια σειρά ερωτημάτων:

1) Πόσοι μετανάστες και τι προέλευσης βρίσκονται στην Ελλάδα; Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Προγράμματος Μεταναστευτικής Πολιτικής του ΕΛΙΑΜΕΠ και άλλων φορέων, ο αριθμός των μεταναστών στην Ελλάδα σήμερα ξεπερνά κατά πολύ το ένα εκα-

τομμύριο, αλλά χρειαζόμαστε πιο ακριβή στοιχεία.

2) Ποιες είναι οι ποσοτικές αντοχές της χώρας μας; Πόσους μετανάστες χρειάζεται (για να καλύψει τις δημογραφικές και οικονομικές ανάγκες της) και πόσους μετανάστες μπορεί να δεχθεί χωρίς να τεθούν σε σοβαρό κίνδυνο η κοινωνική συνοχή και οικονομική σταθερότητα, αλλά και για να προσφέρουμε στοιχειώδη ανθρωπιστική περίθαλψη; Τι κάνουμε με τους πλεονάζοντες; Ας θέσουμε προ των ευθυνών τους και τους κοινοτικούς εταίρους, αλλά και την Τουρκία για τη μη-τήρηση της διμερούς συμφωνίας για επαναπροώθηση λαθρομεταναστών.

3) Ποιες είναι οι πιθανές συνέπειες της μετανάστευσης με την εθνική ασφάλεια και τη δημόσια τάξη; Πώς αποφεύγεται η «γκετοποίηση»; Θα πρέπει να εντατικοποιήσουμε τις προσπάθειες ελέγχου έτσι ώστε να γνωρίζουμε τουλάχιστον ποιοι βρίσκονται μέσα στη χώρα και σε ποιες περιοχές;

4) Εάν η βασική πολιτική μας πρέπει να είναι η ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία, είναι εφικτό να προσπαθήσουμε να προσελκύσουμε συγκεκριμένες κατηγορίες μεταναστών, που η μέχρι τώρα εμπειρία έχει δείξει ότι είναι ευκολότερα «εντάξιμοι» και να αποθαρρύνουμε άλλους;

5) Πώς θα αποτραπεί ο κίνδυνος περιθωριοποίησης μεταναστών δεύτερης γενιάς, που αισθάνονται τόσο Έλληνες όσο και οι γηγενείς κάτοικοι αυτής της χώρας; Θα μπορούσε η στρατιωτική ή κοινωνική θητεία να αποτελέσει «εισιτήριο» για την απόκτηση της υπηκοότητας; Απαιτείται σοβαρή μελέτη των ζητημάτων και γρήγορες αποφάσεις. Ο χρόνος δεν λειτουργεί υπέρ μας.

* Ο κ. Θάνος Π. Ντόκος είναι γενικός διευθυντής Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).

ΑΥΡΙΟ ΘΑ ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΪΡΟ

Η Αίγυπτος ετοιμάζεται να ακούσει τον Ομπάμα

Αύριο Πέμπτη θα πραγματοποιηθεί η πολυαναμενόμενη ομιλία του Μπαράκ Ομπάμα στην Αίγυπτο, στο Πανεπιστήμιο του Καΐρου, που αποσκοπεί στη συμφιλίωση της Αμερικής με το μουσουλμανικό κόσμο.

“Όπως ποτέ άλλοτε, οι προσδοκίες όπως και οι αμφιβολίες είναι τεράστιες, αλλά και υπερβολικές”, έγραψε ο Οσάμα Σαγιάντ, συντάκτης του κυρίου άρθρου της εφημερίδας Al-Ahram, μεταφέροντας το κλίμα που επικρατεί στον αραβικό κόσμο.

Επειτα από οκτώ χρόνια τεταμένων σχέσεων με την κυβέρνηση Μπους, κυρίως στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η κυβέρνηση του Χόσι Μουμπάρακ θεωρεί σωστή την επιλογή της Αιγύπτου από τον νέο Αμερικανό πρόεδρο, καθώς στη χώρα ζει το ένα τέταρτο του μουσουλμανικού πληθυσμού του αραβικού κόσμου.

«Το Κάιρο είναι ο κατάλλη-

λος τόπος. Οποδήποτε αλλού η ομιλία του θα είχε δύο φορές μικρότερη σημασία», δήλωσε ο πρώην υπουργός Εξωτερικών της Αιγύπτου Αχμεντ Αμπού Γάιτ, ο οποίος θεωρεί “μεγάλης σημασίας” την υιοθέτηση από τις ΗΠΑ μιας αμερόληπτης στάσης στη διένεξη Ισραήλ-Παλαιστινίων, χωρίς να περιμένουν αναγκαστικά ένα λεπτομερές σχέδιο στην ομιλία του Αμερικανού Προέδρου.

Την προηγούμενη Πέμπτη, ο Μπαράκ Ομπάμα εκτίμησε ότι η επίλυση της διένεξης αποτελεί «σημαντικό παράγοντα στον νου πολλών Αράβων στην περιοχή και εκτός αυτής. Δεν θα ήταν σωστό για μένα να μην συζητηθεί». Ο Αμερικανός πρόεδρος εξάλλου άσκησε πιέσεις στον ισραηλινό πρωθυπουργό, Μπενιαμίν Νετανιάχου, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στην Ουάσινγκτον, ώστε να αποδεχθεί τη δημιουργία παλαιστινιακού κράτους και να πα-

Το Πανεπιστήμιο του Καΐρου ετοιμάζεται να υποδεχτεί τον Αμερικανό πρόεδρο

γώσει τον εποικισμό των παλαιστινιακών εδαφών.

Όσον αφορά στο πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, το Κάιρο, που διατηρεί προβληματικές σχέσεις με την Τεχεράνη, δεν θεωρεί ότι το ζήτημα αποτελεί “προτεραιότητα” για την ειρήνευση στη Μέση Ανατολή, όπως εξάλλου δήλωσε και ο εκπρόσωπος της αιγυπτιακής προεδρίας, Σουλεϊμάν Αγουάντ.

Το πρώτο άνοιγμα του

Μπαράκ Ομπάμα προς τον αραβικό κόσμο έγινε κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στην Τουρκία, όταν είπε ότι οι ΗΠΑ “δεν είναι και δεν θα είναι ποτέ σε πόλεμο με το Ισλάμ” και τόνισε ότι οι σχέσεις ανάμεσα στις ΗΠΑ και τον μουσουλμανικό κόσμο θα βασίζονται “στα κοινά συμφέροντα και τον αμοιβαίο σεβασμό”.

“Σεβασμός, είναι μια σημαντική λέξη. Αλλά πρέπει να

συνοδευθεί από πράξεις και από τις δύο πλευρές, διότι τα αραβικά καθεστάτα είναι επίσης επικριτέα”, δήλωσε ο Αμρ Τσουμπάκι, ερευνητής του Κέντρου Πολιτικών και Στρατηγικών Σπουδών του Αλ-Αρχαμ.

Πριν από την Αίγυπτο, ο Μπαράκ Ομπάμα θα επισκεφθεί την Τετάρτη τη Σαουδική Αραβία, όπου θα συναντηθεί με το βασιλιά Αμπντάλα, εισηγητή ειρηνευτικού σχεδίου, το οποίο εγκρίθηκε από τον Αραβικό Σύνδεσμο και προβλέπει την αναγνώριση του Ισραήλ με αντάλλαγμα την παραχώρηση κατεχομένων παλαιστινιακών εδαφών. Ωστόσο, ο Μπαράκ Ομπάμα ανακοίνωσε ότι έχει την πρόθεση να απευθύνει ένα περισσότερο ευρύ μήνυμα σχετικά με την πορεία που σκοπεύει να τηρήσει η Ουάσινγκτον για να ανοίξει ένα νέο κεφάλαιο μετά τον πόλεμο του Ιράκ ή για τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας.